

PROFESOR

prof. Ioana Burbulea

**APLICAȚII ALE METODELOR
INTERACTIVE DE GRUP ÎN
GRĂDINIȚĂ**

EDITURA MERITOCRAT CLUJ-NAPOCA
ISBN 978-630-6502-75-2

prof. Ioana Burbulea

APLICAȚII ALE METODELOR INTERACTIVE DE GRUP ÎN GRĂDINIȚĂ

EDITURA MERITOCRAT CLUJ-NAPOCA
2022

TEXT © Aplicații ale metodelor interactive de grup în grădiniță /prof. Ioana Burbulea

Toate drepturile rezervate autorului

Consilier editorial: lect. dr. Tiberiu Irimia

Lector de carte: ing. drd. Paula Mândrean

Tehnoredactare: prof. Ioana Burbulea

Coperta I-IV: prof. Alexandru Georgiu

Corectura: prof. Ioana Burbulea

Grafică generală: prof. Alexandru Georgiu

Editura Meritocrat Cluj-Napoca

Tel. 0760 607 889, 0741 494 338

e-mail: meritocracj@gmail.com

© 2022 Editura Meritocrat Cluj-Napoca

Toate drepturile grafice asupra acestei ediții aparțin editurii Meritocrat, orice reproducere sau modificare, indiferent de formă și suport, neautorizată urmând să suporte consecințele legii.

Responsabilitatea calității corecturii textului din această carte aparține autorului.

Aplicații ale metodelor interactive de grup în grădiniță

BURBULEA IOANA

Metodele de învățământ sunt direct implicate în actul instruirii, iar prin intervenția lor activă pot să modifice cursul perceselor de predare-învățare. Făcând acest lucru, metodele devin o variabilă care, influențează efectele învățării, devin răspunzătoare, în bună parte, de rezultatele obținute, de nivelul acestora și eficiența învățământului. De aici, necesitatea ca educatorul să stăpânească un repertoriu cât mai larg de metode, să cunoască principiile ce reglementează folosirea acestora, spiritul modern în care trebuie aplicate și să găsească o alternativă metodologică optimă. Metodele îi ajută pe copii să învețe a învăța, iar cine disprețuiește metodele de învățare disprețuiește învățarea însăși.

Metodologia instrucției, ca și educația în general, constituie un permanent câmp de inovație și de invenție. Creativitatea devine în acest domeniu o virtute esențială a tuturor acelor care servesc școala, educația. Educatorul întâie în relație creatoare nu numai cu educatul, ci și cu propria sa acțiune, cu propriul său arsenal de metode și mijloace prin care își realizează „opera sa”.

„Pentru a trăi o viață creativă trebuie să pierdem frica de a greși”(Joseph Chilton Pearce). Plecând de la acest citat se poate dezvălui adevărata valoare a metodei, în cadrul procesului instructiv-educativ și importanța ei primordială în realizarea scopurilor propuse.

Pedagogia actuală nu caută să impună rețete rigide, dimpotrivă, consideră că fixitatea metodelor, conservatorismul educatorilor, rutina excesivă aduc prejudicii; ea nu se opune inițiativei și originalității individuale sau colective de regândire în spirit creator a oricăror metode care privesc perfecționarea și modernizarea metodologiei învățământului. Sarcina perfecționării metodelor nu poate fi lăsată doar pe seama cercetătorilor propriu-ziși, fiecare educator poate să facă cu cei cu care lucrează descoperiri de metode eficiente și procedee noi de predare-învățare.

Pentru a servi acestui scop, am transformat frecvent practicile de lucru la grupă, astfel prin ele să creez un climat de încredere, să implic activ pe copii în procesul învățării, să încurajez dezbateră autentică, să ofere posibilitatea de a aplica în practică noțiunile teoretice dobândite, să cultiv aptitudinile fiecărui copil, să dea sens în mod creator și productiv elementelor din universul informațional.

Metodologia instruirii este știință, tehnică și artă în același timp.

- Este știință- întrucât cere un efort de căutare, de elaborare științifică, imprimă o notă științifică desfășurării procesului de învățământ, ea nu este o deducție bazată pe „logica bunului simț”, ci se conduce după principiul „încercării și erorii”.
- Este tehnică- deoarece reprezintă un mod concret de acțiune, un complex de operații, un ansamblu de abilități de tehnologie științifică apreciat după criterii de eficiență, de productivitate.
- Este artă- pentru că rezultă din interacțiunea mai multor factori ce-i conferă suplețe, putere de adaptabilitate la varietatea de situații în care este implicată . Rămâne artă în măsura în care este o chestiune de măiestrie pedagogică, de inteligență, de imaginație și de sensibilitate afectivă, estetică, ce caracterizează personalitatea educatorului.

Înt-o lume în continuă schimbare copiilor noștri le va fi necesară capacitatea de a selecta informațiile deoarece vor fi nevoiți să decidă care dintre ele sunt importante și care nu. Deci, noi, dascălii lor, va trebui să-i învățăm să selecteze, să analizeze, să prelucreze elementele din universul informațional.

Introducerea a cât mai multe metode centrate pe copil, în cadrul activităților, îl va face un mic cercetător, gânditor, îl va determina să-și formeze noi atitudini, nu doar față de învățatură, ci și față de relațiile pe care le are cu ceilalți. În pereche sau în grup copilul va fi nevoit să relaționeze, să contrazică, să argumenteze, să coopereze pentru a îndeplini o sarcină ce-i va aduce satisfacție.

Într-un cuvânt, aceste metode și tehnici stimulează formarea unei personalități active și creatoare, iar de aici impulsul de a observa impactul pe care utilizarea acestor tehnici îl au asupra performanțelor și asupra personalității copiilor

Predare - învățare reciprocă

Tema: „Legenda ghiocelului” - lectura educatoarei

Obiectiv urmărit - Desprinderea unor caracteristici specifice ghiocelului deduse din audierea textului.

Etape: 1. Se citește textul întregii grupe.

2. Se formează patru grupe, fiecare îndeplinește un rol în funcție de culoarea bulinei alese: Rezumatorii, Întrebătorii, Clarificatorii, Prezicătorii și primesc coroanele simbolice.

3. Grupurile privesc imaginea cu ghiocelul și reflectă asupra rolului timp de 5-7 minute. În acest timp se prezintă sarcinile fiecărui grup.

4. Pe rând fiecare grup joacă rolul primit.

5. Discuții între grupuri.

Rezumatorii (prezintă conținutul pe scurt) Într-o zi, din zăpadă, a ieșit un ghiocel. Iarna s-a supărat și a vrut să-l înghețe. Soarele i-a trimis în ajutor raze calde. Așa au apărut și alți ghioceli. Veseli, ghiocelii, o cheamă pe iarnă la joc și îi dovedesc puterea și rolul lor de vestitori ai primăverii.

Întrebătorii (adreasează întrebări utilizând expresiile ce?, cine?, când?, cum?, de ce?, din ce cauză?)

Care sunt personajele textului ?, De unde a ieșit ghiocelul?, De ce crede el că este mic și neînsemnat ?, Cine se supără pe ghiocel?, De ce ?, Cum îl pedepsește iarna pe ghiocel?, Cine ajută ghiocelul?, Care este rolul ghiocelului?, etc.

Clarificatorii (răspund ori de câte ori apare o întrebare problemă sau explică cuvinte și expresii, au acces la dialog când apar probleme)

Ce înseamnă plâpând? (fîrav, gîngaș), mîniat (supărat), a cuteza (a îndrăzni), m-am pitit (m-am ascuns), duios (blînd)

Prezicătorii (fac predicții cu privire la finalul legendei. Găsesc un alt final textului prezentat)

Ce s-ar fi întâmplat dacă soarele nu ar fi auzit ghiocelul? Hai să ne gândim cum s-a jucat Iarna cu ghiocelii. Ce s-ar putea întâmpla în joc? Baba Iarna s-a încălzit și a fugit pe munte ca să nu se topească, etc.

Prin această metodă copiii își adaptează conduita personală, exprimă opinii față de fapte, personaje, întâmplări, dovedesc înțelegerea textului, dezvoltă predicții cu privire la evoluția personajelor, reglează învățarea în interiorul grupului și între grupuri.

Tehnica Lotus

Tema: „Eu știu multe meserii”

Obiectiv urmărit: Recunoașterea a cât mai multe meserii cărora să le asocieze unelte specifice, produsele obținute, echipamente, etc.

Etape: 1. Prezentarea grafică a tehnicii: în mijlocul schemei se trece tema „MESERII”, iar în jurul temei principale opt teme secundare.

2. Solicit copiilor să aleagă din imagini pe cele care reprezintă o meserie sau o profesie. În funcție de imaginea aleasă copiii se împart în opt grupuri, fiecare va lucra la meseria aleasă.

3. Fiecare grup va primi câte un set de jetoane ce reprezintă unelte și produse ale muncii. Din aceste jetoane vor sorta doar pe cele ce se potrivesc meseriei alese. În acest moment copiii încep să analizeze, să sorteze jetoanele, discută, iau decizii și vor așeza jetoanele potrivite în jurul imaginii meseriei.

4. Liderul fiecărui grup prezintă munca depusă în echipă. De exemplu medicului i se vor asocia jetoanele cu:stetoscop, seringă, salvare, medicamente, 112, trusă medicală, pansament, consultă oameni. În prezentare copiii vor utiliza cuvinte și expresii: Doctorul poartă la gât un stetoscop. El consultă bolnavii. Le spune ce medicamente să înghită sau le pansează o rană. Dacă avem nevoie de ambulanță sunăm la 112. ...

5. Construirea schemei lotus- evaluarea. Grupurile își așează lucrările pentru a realiza schema generală și apreciază lucrările colegilor.

Luata separat fiecare meserie prezentată in imagini seamănă cu un CIORCHINE .

Bula dublă

Tema: „Pe apă sau pe uscat eu m-am deplasat ”

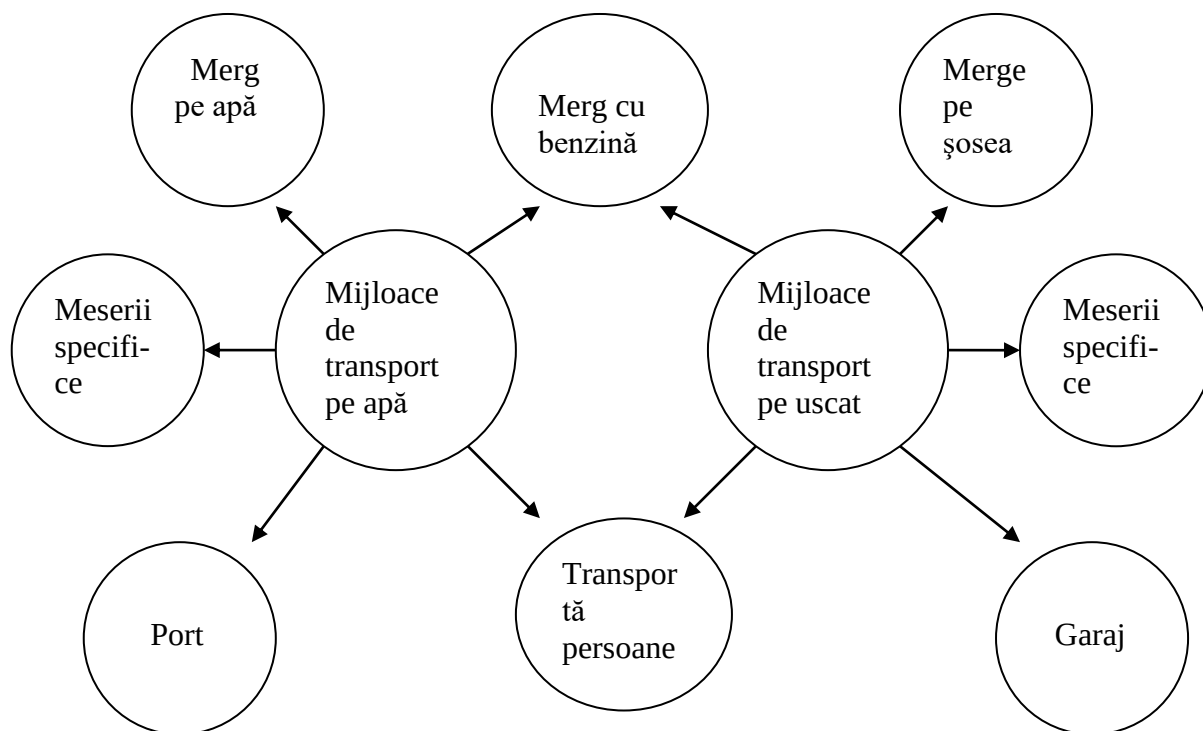
Obiectiv urmărit: Exprimarea concisă a asemănărilor și deosebirilor dintre mijloacele de transport pe apă și pe uscat .

Etape: 1. Așezarea în cercurile de bază a unor imagini simbolice pentru fiecare domniu supus comparației.

2. În cercurile mici dintre cercurile de bază se așează elemente prin care se aseamănă cele două teme supuse comparației.

În cercurile situate în stanga și dreapta celor de bază se așează elemente specifice, caracteristici distincte pentru fiecare temă.

Schematic activitatea se prezintă astfel:

Schimbă perechea

Tema: „Mă simt tare bine când e mama lângă mine” -convorbire.

Obiectiv urmărit: Formarea deprinderii de a lucra în pereche. Formularea unor propoziții ce conturează

portretul fizic și moral al mamei .

Etape: 1. Grupa de copii se împarte în două grupe egale purtând medalioane mamă-copil. Copiii se așează în două cercuri concentrice, în interior grupa copiilor.

2. Prezentarea sarcinii de lucru- ne vom juca „vreau la mama mea ”. Fiecare mama-copil discută în pereche despre mama (cum este, ce face, de ce o iubește, etc.)

La comanda „schimbă perechea" mamele se vor deplasa un scaun spre dreapta formând o nouă pereche cu care va realiza sarcina dată.

În funcție de numărul de copii care participă la joc sarcina didactică poate fi schimbată la fiecare schimbare a perechii sau la a doua sau a treia.

Varianta 1 - Ne gândim cum arată mama și îi spunem copilului pereche. Realizăm astfel portretul fizic: Mama mea este înaltă, grasuță, frumoasă, cu părul lung, cu ochi căprui, etc . Schimbă perechea - ne gândim acum cum este mama (portretul moral). Mama este bună, harnică, iubitoare, înțelegătoare... . Schimbă perechea și spune ce face mama acasă sau la servicii. Mama acasă face curat, mâncare, spală... .

Varianta 2 - Pentru a satisface nevoia de mișcare și a celor din grupa copiilor acum schimbă perechea ei aratându-le sensul. Mamele mimează o activitate, iar copilul pereche trebuie să o ghicească. Mama citește, culcă bebelușul, se piaptănă, calcă, spală... .

Jocul se încheie când perechile inițiale sunt formate: „am ajuns la mama mea ce pot spune despre ea?".

3. Finalizarea rezultatelor și formularea concluziilor.

Ne așezăm în semicerc, fiecare copil lângă mama lui și alegem judecățile de valoare pe care le-am descoperit când eram în perechi. Realizăm acum o poveste despre cum este și ce face o MAMĂ pentru ca să ne fie nouă bine. Fiecare poate spune: „mă simt bine când e mama lângă mine".

Cubul

Tema: „Cubul poveștilor”

Obiectiv urmărit: Analiza întrebărilor și formularea răspunsurilor raportate la personaje și povești.

Se vor respecta următoarele etape: descrie, compară, asociază, analizează, aplică.

Se vor formula întrebări pentru fiecare imagine din fețele cubului. Întrebările vor fi formulate sugestiv pentru cerințele urmărite de fiecare față a cubului.

Describe- personajul Scufița Roșie

Compară- cu iezi din

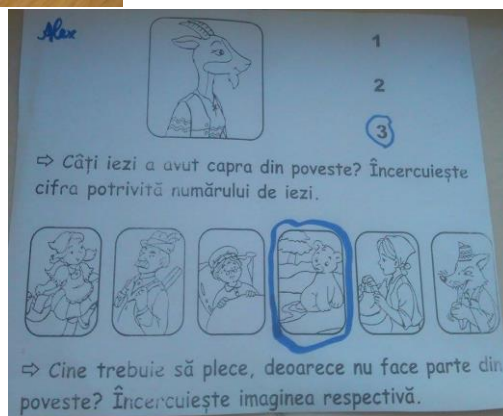
„Capra cu trei iezi”.

Asociază- personajul care a pedepsit și iezi neascultători și Scufița.

Analizează- Ce consecințe pot avea faptele asupra personajelor. Chiar și bunica a fost mâncată de lup.

Aplică- Dialogul Lup-Scufița+ rezolvarea fișei.

Argumentează proverbul „Cine nu ascultă rău pățește”.

Piramida

Tema; „Povestea măgarușului încăpățânat”

Obiectiv urmărit: Sintetizarea informațiilor

importante din poveste. Desprinderea mesajului , a învățămintelor.

Etape: 1. Se citește textul în întregime, iar pentru fixare se utilizează metoda. Construim o piramidă pe podea din șase culori diferite începând cu vârful piramidei.

2. Prezentarea sarcinilor: o scurtă prezentare, dialogul dintre două personaje, mimarea a trei stări trăite de personaje.

3. Grupăm copiii în șase grupe în funcție de experiența lingvistică .

4. Realizarea sarcinilor.

Scurtă prezentare ⇒

A fost odată un măgăruș tare încăpățânat. Tot timpul spunea „nu vreau”. Într-o zi a rămas singur acasă. Din perete a ieșit deodată „Moș Nu Vreau”. Măgărușul se sperie, vrea să fugă pe ușă, să iasă pe fereastră, să se urce pe masă, dar toate îi spun „nu vreau”. Mama este cea care îl salvează.. De atunci măgărușul nu a mai spus niciodată „nu vreau!” pentru a nu-l mai vedea niciodată pe Moșul cel urât .

Dialog între două personaje ⇒

Măgărușul
-Pleacă, urâtule, numai eu
am voie să spun:

Moș Nu Vreau
- Eu sunt Mos Nu Vreau. M-ai
chemat de atâtea ori, că în

Mimare ⇒

Încăpățânare

Teamă

Bucurie

Figura II. 2. 13. Piramida

Copiii pot primi o piramidă desenată pe o foaie cartonată în care se vor așeza elemente simbolice (desene, imagini) într-o înlanțuire logică începând cu vârful piramidei și terminând cu ultimul pătrat din șirul de jos.

În alte activități se poate realiza piramida din diferite sarcini dinspre simplu spre complex.

Odată însușită tehnica unei piramide se poate continua descrescător și se obține DIAMANTUL. De exemplu „Diamantul” povestirii „Scufița Roșie”.

-Un cuvânt-locul pe unde trece drumul spre casa bunicii

-Două cuvinte-alimente din coșul Scufiței

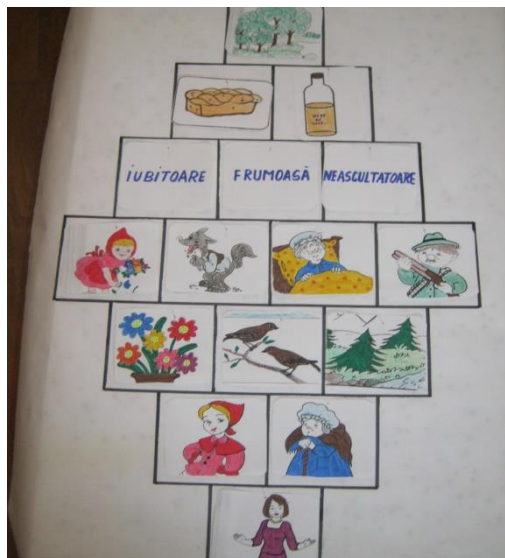
-Trei cuvinte-care o caracterizează pe fetiță

-Patru cuvinte-personajele acțiunii

-Trei -elemente pe care le admiră Scufița în pădure

-Două- personaje scoase din burta lupului

-Un personaj care lipsește din acțiune

Pentru realizarea diamantului din figura II. 2. 14. copiii primesc setul de jetoane pe care le intuiesc timp de cinci minute, apoi în funcție de întrebările adresate sortează și așează în pătrate imaginile potrivite. La final se discută rezultatele la care s-a ajuns lucrând

în grupuri și se prezintă întregului colectiv diamantul
corect realizat.

Blazonul

Tema: „Povestea omului singur pe lume”-poveste populară.

Obiectiv urmărit : Identificarea drumului pe care îl parcurge bobul de grâu pâna la produsul finit.

Etape: 1. Prezentarea textului povestirii urmat de discuții referitoare la meseriile de care este nevoie pentru a avea pe masă o pâine.

2. Refacerea pe bază de imagini a „drumului pâinii”.

3. Realizarea blazonului.

Înainte de prezentarea sarcinii de lucru se vor adresa câteva întrebări :Din ce s-a obținut pâinea? (făină), Dar făina din ce s-a obținut? (din grâu) etc.

Se va prezenta un spic de grâu în stare naturală și unul realizat schematic.

Se mai pot obține și ale produse din grâu? Vom reține răspunsurile corecte, iar pe baza lor vom realiza BLAZONUL. (Figura II. 2.17.)

Se vor împărți copiii în grupuri, fiecare primind prezentarea schematică a unui spic de grâu.

În fiecare bob de grâu copiii vor așeza produse obținute sau la care se folosește făină de grâu.

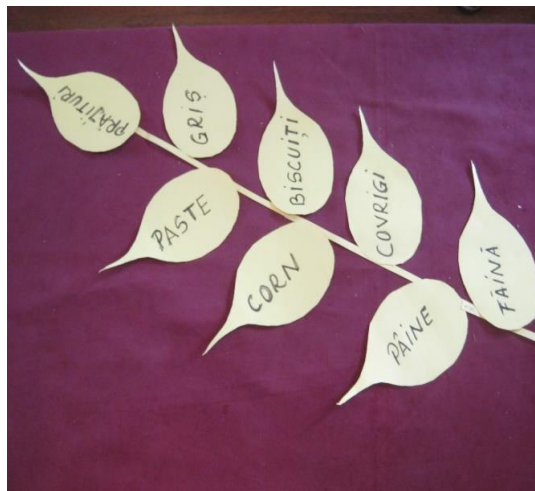

Diagrama Venn

Tema: „Iarnă tu ne spui povești”-repovestiri

Obiectiv urmărit: Să găsească asemănări și deosebiri între două texte cunoscute de copii.

Etape: 1. Copiii se vor împărți în două grupe: grupa „Scufița Roșe” și grupa „Albă ca Zăpada”.

2. Câte un lider va prezenta, pentru fiecare grupă, povestea pe scurt

3. Pe o coală cartonată se prezintă cele două cercuri parțial suprapuse (Diagrama VENN).

4. Comunicarea sarcinii: fiecare grupă va așeza jetoanele potrivite. Dacă un jeton reprezintă ceva care se regăsește în amândouă poveștile îl va așeza la mijloc, în spațiul în care cele două cercuri se intersectează.

5. Activitatea în grup-între copiii fiecărei grupe, situați de o parte și de alta a diagramei are loc un schimb de informații, argumente, analize privind alegerea jetoanelor și așezarea lor în spațiu destinat. (exemplu: Jetonul cu vânătorul îl voi așeza la mijloc pentru că pe el îl întâlnim în amândouă poveștile, lupul este doar în „Scufița Roșie” etc.)

6. Activitatea frontală- ținând cont de ideile fiecărei grupe se completează diagrama cu toate jetoanele apoi se analizează și se apreciază activitatea în grup și individual

Jurnalul grafic

Tema: „Știi când...?”

Obiective urmărite: Prezentarea caracteristicilor fiecărui anotimp prin formulare de propoziții. Selectarea jetoanelor și așezarea lor pe planșa specifică fiecărui anotimp.

Activitatea se desfășoară după ce copiii au noțiuni formate despre cele patru anotimpuri și începe frontal cerându-le copiilor răspunsuri la întrebări: Știi când se îngălbenesc frunzele?, Când ninge?, Când înflorește ghiocelul?, Când este cel mai cald?, etc.

Se solicită răspunsuri formulate în propoziții: „Frunzele se îngălbenesc toamna.”, „Iarna ninge.”...

Se constituie patru grupe- câte anotimpuri. Fiecare grupă își va alege o planșă, împărțită în șase patrate, specifică unui anotimp pe care trebuie să-l recunoască.

1. Comunicarea sarcinii: fiecare grupă va completa **jurnalul grafic** cu imagini specifice anotimpului ales.

2. Timp de 10-15 minute fiecare grupă comunică, sortează imaginile potrivite și le așează pe planșă formulând propoziții pentru fiecare dintre ele, urmând exemplul de mai sus.

3. Evaluarea- fiecare grupă prezintă în șase propoziții (inspirate din imagini) caracteristicile anotimpului ales.

Se aplică apoi tehnica „**TURUL GALERIEI**”. La un semnal grupurile trec pe rând pe la fiecare „postre” realizat și observă, comentează sau apreciază lucrările colegilor.

După „**turul galeriei**” vom realiza jurnalul grafic cu toate cele patru anotimpuri revenind la activitatea frontală.

Se pot realiza jurnale grafice pe termen mai lung, pe parcursul unui proiect. Se explică modul de completare: câte un simbol sau două pentru fiecare săptămână de studiu.

Exemplu: ***Jurnalul primăverii*** -se realizează pe file separate simboluri în ordinea cronologică a desfășurării: un măștișor, ploaie, inima mamei, ghiocelul, crenguța înmugurită, fire de iarbă, pasări călătoare, legume timpurii, copac înflorit, ouă încondeiate, tractor care ară, pușori, miei, jocuri în poieniță ...

La sfârșitul derulării proiectului se vor așeza toate imaginile pe un panou realizându-se evaluarea jurnalului și obținerea unei imagini de ansamblu despre tot ce s-a învățat în acest timp.

Analiza și interpretarea imaginilor

Deoarece la vârsta preșcolară gândirea copiilor este concret intuitivă este important ca aceștia să fie direcționați spre analizarea imaginilor și interpretarea acestora, iar educarea limbajului este domeniul în care imaginile sunt utilizate frecvent.

Imagile sunt alese în funcție de obiectivul urmărit: inițiere, familiarizare, exersare, recuperare, dezvoltare.

Tema: „Spune din ce poveste am venit”-joc exercițiu.

Obiectiv urmărit: analizarea imaginilor precizând povestea din care fac parte.

Etape 1 .Se formează grupuri de 4-5 copii cărora li se prezintă o imagine și se analizează.

„Priviți cu atenție imaginea și spuneți ce vedeți?”. Fiecare grup își spune părerea cu privire la imagine și povestea din care face parte. Se apreciază răspunsurile corecte.

2. Fiecare grupă primește două imagini diferite și comunică despre ele . În acest timp se reamintește sarcina didactică în funcție de obiectivul urmărit.

3. Grupele
își
analizează

timp de 4-5 minute imaginile apoi un copil din fiecare va prezenta prima imagine, iar alt copil a doua imagine.

4. Evaluarea se va face în funcție de exprimare și încadrarea corectă în opera literară din care face parte imaginea respectivă.

Copiii pot fi implicați în discuții contradictorii: lupul poate să apară în mai multe poavești. Confruntarea este nevoie a fi dirijată cu tact solicitând atenție la detalii sau apreciind a fi corecte variantele prezentate de copii dacă acestea sunt susținute și argumentate.

Trierea aserțiunilor

Tema: „Harnic, cinstit și bun ”

Obiectivul

urmărit: Exersarea capacității de analiză a imaginilor

Asocierea unei culori cu comportamentul (roșu dacă nu ești de acord, verde dacă ești de acord)

Etape: 1. Activitatea începe frontal, cerând copiilor să spună dacă sunt de acord sau nu cu enunțuri de genul: La grădiniță pictez (uneori da, alteori nu-bulină galbenă), Fetița o ajută pe mama ei (așa da-bulină verde), Copilul plânge după mama lui (așa nu- bulină roșie) etc.

2. Se împarte grupa în trei grupe, fiecare primind trei buline: roșie, verde și galbenă.

3. Prezentarea sarcinii: a) privește imaginea și ridică bulina potrivită liderul grupului. În interiorul grupului de copii se analizează imaginea, are loc un schimb de idei, iar liderul ridică bulina asociată comportamentului (Fetița duce bunicii un ceai, Băiatul o lovește pe sora lui , Copilul merge cu mama la cumpărături etc).

La grupa mică, mijlocie copiii au tendința de a alege doar două opțiuni- așa da, așa nu, deci aleg doar cercul roșu sau verde.

b) realizați sarcina fișei:colorează cu roșu cerculețul de sub imaginea unde copilul procedează greșit și cu verde cerculețul de sub imaginea unde copilul procedează corect.

Brainstormingul

Tema: „Să spunem adevărul”

Obiectivul urmărit: Găsirea a cât mai multe soluții în plan imaginativ despre personajul din imagine.

Material didactic: O imagine cu Pinocchio

Sarcina didactică: Spune tot ce îți trece prin minte când privești o imagine ca aceasta

Se va purta o discuție cu întreaga grupă despre adevăr și minciună făcând trimiteri la poeziile și poveștile cunoscute de copii.

Se va prezenta și intui imaginea cu personajul Pinocchio, apoi copiii împărțiți în grupe își vor spune tot ce cred despre el.

Liderii vor prezenta pentru fiecare grup tot ce au gândit privindu-l pe Pinocchio.

Se vor accepta toate soluțiile, dar se vor nota doar cele relevante fără a critica nici o idee.

Nu e bine să spui minciuni

Lui Pinocchio îi crește
nasul

Minciuni
minciuni

Păpușă cu nasul mare

Păpușă de lemn

Crește nasul dacă spui

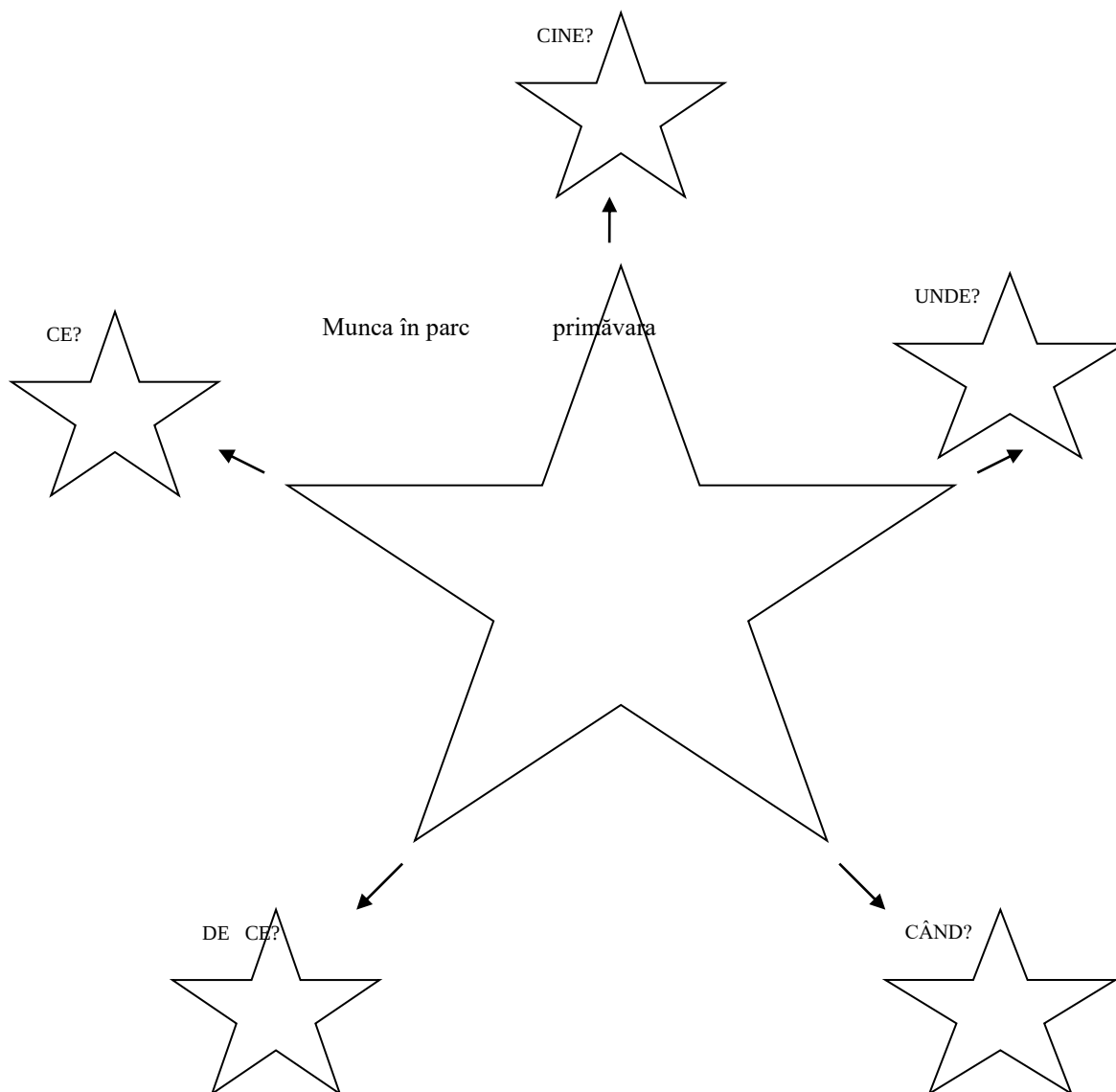
Neastâmpărat

Evaluarea se va realiza repetând și întărind convingerea că „Adevăru-i de rostit și n-avem de suferit”.

Brainstorming-ul are anumite limite. Tehnica reprezintă doar o etapă a procesului de rezolvare creativă a unei probleme și nu înlocuiește cercetarea clasică. Soluțiile propuse nu au

întotdeauna aplicabilitate practică. Procesul de emisie a ideilor poate deveni uneori plictisitor sau obositor dacă nu este condus în mod corect.

Explozia stelară

Tema: Munca în parc primăvara -lectură după imagini

Obiective generale : -sistematizarea și consolidarea cunoștințelor despre anotimpul primăvara

-dezvoltarea capacității de a alcătui propoziții

-educarea dragostei pentru muncă și a respectului față de produsele ei

Obiective operaționale :

- să recunoască anotimpul din imagini
- să descrie activități specifice anotimpului primăvara
- să recunoască locul unde se desfășoară acțiunile
- să precizeze când se desfășoară aceste acțiuni
- să formuleze propoziții interrogative

În vederea transpunerii corecte în activitate a acestei metode am respectat etapele : -
 obișnuirea copiilor să adreseze întrebări
 -confecționarea unei stelute mari și a cinci stelute mici (corespundătoare direcțiilor de
 investigare stabilite prin întrebările coordonatoare din schema prezentată
 -împărțirea grupei în cinci subgrupe , fiecare având sarcina de a formula întrebări specifice ,
 determinate de întrebarea coordonatoare . Modul de formare a celor cinci subgrupe : fiecare
 copil extrage un bilețel pe care este notată o cifră de la 1 la 5 . Toti copiii cu cifra 1 vor forma
 o grupă , etc .
 - grupele primesc steluța cu întrebarea și în funcție de aceasta formulează întrebări .

CINE ? Cine lucrează în parc ?

Cine plantează flori?

Cine poate aduna crengi uscate?

Cine se poate plimba în parc ?

Cine , într-o poveste cunoscută de voi, curăță omizile dintr-un pom ?

UNDE ? Unde lucrează oamenii ?

Unde pot fi duse resturile ?

Unde putem planta florile ?

Unde s-a urcat omul care taie crengile uscate ?

CÂND? Când se curăță pomii ?

Când se pot planta flori sau copaci?

Când se pot sămăna flori ?

Când se poate face curat în parc ?

DE CE? De ce se curăță pomii ?

De ce se plantează flori ?

De ce îngrijim parcul ?

De ce se plimbă oameni și copii în parc ?

De ce usucă unele plante sau copaci ?

CE? Ce anotimp este prezentat în imagini ?

Ce vedeți în tablou ?

Ce fac oamenii ?

Ce fac cu fierăstrăul , grebla , hârlețul , etc?

Ce fac pe straturi ?

Fiecare grupă prezintă întrebările găsite apoi se reunește grupa și se realizează schema metodei .

Pălăriuțele gânditoare

Tema: „Gândăcelul” de Elena Farago

Obiective urmărite: Dezvoltarea capacității de decizie, găsirea de soluții la situații problemă.

Exprimarea opiniei în funcție de culoarea pălăriei.

Se formează șase grupe care primesc câte o pălăriuță explicând semnificația culorilor:
 albă-informează, roșie-spune ce simte, verde-prezintă soluții, galbena-realizează beneficiile,
 neagră-identifică greșelile, albastră-clarifică, alege soluția corectă.

-Se citește poezia

-Se discută, pe roluri, în funcție de semnificația culorii pălăriei

Pălăria albă- Ce stim despre gândăcel? Dar despre copil? Nu stim motivul pentru care a strâns gândăcelul în pumn atât de tare. Cum putem afla?. Spuneți dacă mai cunoașteți un comportament asemănător într-o altă poezie.(Cățelușul șchiop).

Pălăria roșie- De ce l-a strâns atât de tare, i-a făcut vreun rău copilului? Vă imaginați cât a suferit bietul gândăcel ?Ce copil rău! Voi ce ați face în locul copilului? etc.

Pălăria verde- Aș fi ascultat rugămintea gândăcelului. L-aș fi lăsat mai repede liber. Fără să-l strâng prea tare l-aș fi arătat părinților.

Pălăria galbenă- Dacă s-ar fi dus mai repede la păriți să le ceară un sfat acum situația ar fi fost alta. Acum nu s-ar spune despre copil că e cel mai rău, iar gândăcelul era fericit în mediul lui de viață alături de frați și surori etc.

Pălăria neagră- Sunt insecte care ne fac rău , ne înțeapă, ne îmbolnăvim. De aceea nu toți oamenii iubesc micile vietăți. Unele insecte ne deranjează, fac mult zgomot etc.

Pălăria albastră- Nu e de apreciat fapta copilului, nu ne asociem comportamentul cu al lui. Nu facem rău insectelor care nu ne fac nici ele rău. Obişnuim să facem numai fapte bune.

Tehnica 6/3/5

Tema: Cuvinte și silabe

Obiectiv urmărit: Dezvoltarea capacității de a găsi cât mai multe cuvinte formate din una, două, trei silabe într-un interval de 5 minute.

Etape:1. Se formează grupe de **șase** copii

2. Se comunică sarcina - sortați imaginile în funcție de numărul silabelor pe care le conțin cuvintele ce le denumesc.

3. Activitate în interiorul grupelor. Timp de **cinci** minute membrii grupului sortează **trei** imagini cu cuvinte formate din o silabă și le așează în partea de sus, apoi **trei** imagini cu cuvinte formate din două silabe și le așează la mijloc, **trei** imagini cu cuvinte formate din trei silabe și le așează în partea de jos.

4. Evaluarea- grupurile prezintă lucrările, enumeră cuvintele, identifică eventualele greșeli.

Discuțiile pot continua cu privire la transformarea cuvintelor dintr-o silabă în două silabe(măr-mere), din două silabe în trei silabe(masă-măsuță).

Tema:
Roata
6/3/5-
Grafisme

Șase copii primesc carioci de culori diferite. Pe masa au un cerc împărțit în șase. În timp de cinci minute trebuie să scrie trei semne grafice sau combinații de semne fără a se repeta în spațiul destinat fiecăruia. Roata se învâрте la un semnal sonor oprindu-se atunci când aceasta revine la poziția inițială.

Evaluarea - Se realizează în funcție de traseul grafic, copilul cu cele mai multe semne este desemnat câștigător în funcție de culoarea folosită . Cu cât găsim mai multe elemente grafice diferite cu atât nivelul creativ este mai mare.

Integrarea metodelor interactive de grup în dispozitivul didactic specific predării-învățării cunoștințelor aparținând domeniului limbă și comunicare conturează un mod eficient de redimensionare a activității clasice, un model constructivist al învățării experiențiale.

Am înțeles că nu există rețete rigide pentru a-i ajuta pe copii să-și însușească cunoștințele de limbă și comunicare, dar există un cadru constructivist care mi-a oferit un context adecvat de prezentare a experiențelor de învățare într-o manieră atractivă, care i-a implicat activ pe copii, i-a expus unei mari diversități de opinii, unei viziuni pluridisciplinare/transdisciplinare integratoare, pregătindu-i pentru rezolvarea unor situații problematice din viața cotidiană.

Metodele activizante propuse au înlăturat memorarea pasivă a cunoștințelor, au asigurat stocarea cunoștințelor și au făcut posibile noi organizări, restructurări, categorizări, integrării eficiente a materialelor studiate oferind copiilor, la finalul activităților, o imagine clară a sistemului de cunoștințe, potențând astfel memorarea eficientă.

Influențele acestor metode și tehnici s-au răsfărat atât asupra modului de gândire a copiilor, cât și asupra comportamentului acestora, în sensul că, prin stimularea, motivarea și implicarea lor activă, au participat la propria lor devenire, ajungând să-și înfrângă timiditatea, să realizeze, să argumenteze, să rezolve sarcinile date ajungând chiar la performanța de a propune sarcini noi.

Provocarea lansată preșcolarilor de a fi ei cei care formulează întrebări pentru colegi și nu doar doamna educatoare a încurajat exprimarea liberă în condițiile respectului pentru opinia celuilalt, dar și procesarea eficientă a informației. Antrenarea în dialog provoacă reexaminarea și șlefuirea ideilor copiilor despre un anumit subiect învățat prin experiență proprie.

În comportamentul copiilor se observă mai multă toleranță, înțelegere pentru cel care „se expune”; au fost amplificate colaborarea și cooperarea, activitatea în echipă, munca în grup antrenând și pe copiii cu potențial mai scăzut, care erau cei mai bucuroși, la sfârșitul activităților, de realizările lor.

Fiind implicați în procesul de învățare, copiii au ajuns să conștientizeze că atunci când investesc suficientă energie în învățare și se implică în mod activ, procesul devine plăcut și dă un sentiment de împlinire.

Folosirea la grupă a metodelor active îi dă cadrului didactic un elan mai mare de lucru, îl face să-și descopere noi calități, îl face mai puternic, mai încrezător, îl scapă de monotonia activităților. Astfel, el poate descoperi la copii o sursă inepuizabilă de voință, de participare și de dorința de a învăța. Își descoperă dorința de perfecționare continuă, de reorganizare a activităților făcându-le mai plăcute, mai interesante pentru copii, dar și pentru

el. Preocuparea pentru nou, modern, diferit și atractiv devenind o permanență îi aduce educatorului satisfacție în munca lui.

Aplicare metodelor și tehnicilor active duc la optimizarea procesului educațional, pe de o parte, pe de altă parte, s-au conturat și anumite zonă de umbră, anumite limite ale acestora. Numărul avantajelor și cel al limitelor „par” a fi într-un echilibru. În sfera limitelor se observă: pericolul pierderii caracterului sistematic și riguros, apariția unor confuzii, tendința către conformare cu opinia grupului, marginalizarea persoanelor care au alte păreri, neimplicarea tuturor copiilor în rezolvarea sarcinilor (liderul rezolvă sau propune rezolvarea pentru majoritatea sarcinilor), dependența de grup a membrilor, apariția unui alt tip de rutină, tendința de superficialitate.

Folosite cu atenție și discernământ metodele activizante duc la dezvoltarea intelectuală a copiilor, la dezvoltarea gândirii, la socializare, permit democratizarea actului didactic, asigură egalitatea de șanse în învățare pentru toți participanții și oferă posibilitatea afirmării copiilor cu disponibilități native.

Avantajele și limitele par a fi complementare de aceea, aparent paradoxal, aceste metode și tehnici nu se pot utiliza în lipsa celor așa zise „clasice” sau „tradiționale”. Este nevoie de dezvoltarea unei viziuni integrative a cadrului didactic, în sensul construcției strategiilor, de a găsi locul pe care variate metode și tehnici îl pot ocupa, modul cum se îmbină acestea și ponderea atât a utilizării lor, cât și a intensității pe care situația concretă o permite.

Deprinși de mici să gândească și să acționeze după normele de aplicare a metodelor active, copiii vor fi pregătiți pentru ceea ce le oferă și le va cere școala și societatea în viitor.

Dinamica pe care o cunoaște societatea actuală a impus însăși dinamizarea mijloacelor și metodelor educaționale. Copilul fiind pus în centrul acțiunilor educaționale va fi pregătit să țină pîpt provocărilor la care va fi supus ca adult. Acest lucru poate fi realizat păstrând, totuși, valorile tradiționale și adăugând altele, impuse de noile vremuri.

Prafrazându-l pe marele nostru poet Mihai Eminescu: „Toate-s vechi și nouă toate” - important este să găsești elementele de legătură dintre acestea și să construiești, nu să dărmăm.

ISBN 978-630-6502-75-2
Editura Meritocrat Cluj-Napoca
meritocratcj@gmail.com

